

زهرا برزگری

تجربه چند کشور در زمینه سیاستهای یکسان سازی نرخ ارز :
تغییربرابری بول ملی و تعدیل اقتصادی

مقدمة

از آنجاکه تجربیات سایر کشورهای رمود سیاستهای تعدیل وضعیت ارزش بول ملی می‌توانند مورد استفاده کشورهای نیز قرار گیرد، لذا اکثر این حافر اثرات سیاستهای مذکور را بر روی متغیرهای مهم اقتصاد کلان برخی از کشورها بطور فشرده مورد بررسی قرار می‌دهد.

لازم به توضیح است که در انتخاب کشورهای مورد بررسی گوشت شده است که حتی المقادیر کشورهایی که از نظر اقتصادی شرایط مشابه با کشورهای اردن، مورد مطالعه قرار گیرند. بدین منظور عمدتاً کشورهای تک محصولی وابسته به درآمد نفت که عبارتند از: ونزوئلا، اندونزی، اکوادور، نیجریه و همچنین کشورهای کالای صادراتی آن محصول کاکائو می‌باشد و نیزه و کشور مجارستان و چکسلواکی که در رسالتی اخیر سیاستهای تعدیل اقتصادی را در پیش گرفته اند، برگزیده شده اند. امید است آشنایی با تجربه کشورهای فوق بتواند در اتخاذ سیاستهای مناسب ارزی، مالی و بیولی، سیاستگذاران اقتصادی کشور را برای نمایند.

لازم به توضیح است که در اولین قسمت این گزارش، سه کشور ونزوئلا، اندونزی و اکوادور مورد بررسی قرار می‌گیرند.

ونزوئلا :

د ولت ونزوئلا بدنبال وضعیت نامساعدی که در موازنہ پرداختهای این کشور را واپس داده
۱۹۸۰ پدید آمد و بود، در سالهای ۸۵ - ۱۹۸۳ اقدامات اصلاحی معمولی رالجام داد. مهترین این
اقدامات، کاهش مخارج دولتی، کاهش ارزش بولیوار و سیاست تثبیت دستمزد هاست. این اقدامات
موجب بهبود قابل ملاحظه ای در وضعیت بود جهت دولت و موازنہ خارجی این کشور طی سالهای ۸۵ - ۱۹۸۳
گردید و تاثیر ازهای ای به دولت کمله کرد تا بد هیهای خارجی خود را کاهش داده و خایرین این اشیاء
را افزایش دهد ولی کاهش مخارج دولتی سالهای فوق همراه با کاهش شدید در سرمایه گذاریها و
افزایش محدود استهای وارد آنی و کنترل های قیمتی دولت بود و این امر سبب گردید تا بولیدن داخلی داخلی
واقعی کشور طی این دوره کاهش یافته و بیکاری نیز به میزان قابل توجهی افزایش یابد.
در اوخر سال ۱۹۸۵، دولت این کشور به منظور ورق بخشیدن به فعالیتهاي اقتصادي، مخارج
دولتی را افزایش داده و تسهیلاتی در اعطای اعتبارات قائل شد، همچنین دستمزد های نیز به میزان قابل
توجهی افزایش یافتند. علیرغم کاهش قیمت جهانی نفت در سال ۱۹۸۶، سیاستهای فوق الذکر را بین
سال نیز ادامه یافت.

در سال ۱۹۸۶، علیرغم افزایش تولیدات و کاهش نرخ بیکاری، بود جهت دولت با کسری زیادی
مواجه گشت. حساب جاری موازنہ پرداختهای از ۲ میلیارد دلار مزاد در سال ۱۹۸۵ به حدود ۴ میلیارد
دلار کسری در سال ۱۹۸۶ تغییر چشت داد. همچنین ذخایر خارجی این کشور در سال ۱۹۸۶ به میزان ۴
میلیارد دلار کاهش یافت و ارزش بولیوار در بازار آزاد به میزان زیادی تقلیل پیدا نمود. به علت کاهش زیاد
ذخایر خارجی، مقدمات این کشور در سال ۱۹۸۶ به تعییف اساسی بولیوار اقدام نمودند. در این سال ارزش
بولیوار بر حسب مقادیر واقعی و موثری سطحی که در اواسط دهه ۱۹۷۰ داشت کاهش یافت و به منظور
جلوگیری از تاثیر تضخیف بولیوار در دستمزد های واقعی، دولت، دستمزد های بخش خصوصی و دولتی
رابین ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش داد. همچنین در پایان سال سوییدهای ارزی برای واردات کالاهای
اساسی به میزان ۲۰ تا ۲۵ درصد افزایش یافت. این تصمیمات سبب گردید که کسری بودجه دولت و همچنین
نرخ تورم در سال ۱۹۸۷ افزایش یابد. همچنین نرخ بازار آزاد ارزبه هر دلار معادل ۴۰ بولیوار افزایش
یافت، در حالی که نرخ دلار رسمی هر دلار معادل ۱۴/۵ بولیوار بود. دولت این کشور،
سیستم کنترل قیمتها را تغییر داد و لیست کالاهای اساسی از ۱۱۰ قلم به ۴۲ قلم کالا کاهش داده شد و گروه

جدیدی تحت عنوان کالاهای نیمه اساسی تعیین گردید . تولید ناخالص داخلی واقعی بد ون نفت عمده تا در نتیجه افزایش قعالیت بخشی‌های کشاورزی ، منعتی و خدمات افزایش یافت . بهبود نسبی قیمت‌های نفت و افزایش دراعتبارات و خاییرخارجی این کشور، موجب بهترشدن وضعیت موازنۀ پرداختها در سال ۱۹۸۷ شد . بطوریکه کسری حساب جاری موازنۀ پرداختها کمیش از ۲ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۶ بود به ۱/۴ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۷ کاهش یافت .

در سال ۱۹۸۸ دولت این کشور به منظور کاهش نرخ تورم ، حفظ رشد GDP واقعی و جلوگیری از کاهش ذخایر بین‌المللی ، برنامه اصلاحات اقتصادی را اجرا نمود . به منظور دستیابی به اهداف فوق ، بودجه ارزی سال ۱۹۸۸ ، محدود گردید و میزان وام‌های خارجی افزایش یافت . همچنین به منظور محدود گردان کسری بودجه دولت ، نرخ رشد پول به ۱۸ تا ۱۹ درصد کاهش داده شد و سیاست محتاطانه‌ای نیز برای حفظ دستمزد‌ها اتخاذ گردید .

کاهش قیمت جهانی نفت از اوخر سال ۱۹۸۷ وضعیت خارجی این کشور از در سال ۱۹۸۸ وخیم تر نمود . افزایش درواردات و پرداخت بهره بیشتر سبب گردید ، کسری حساب جاری موازنۀ پرداختها و نیزه‌کلا از ۱/۴ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۷ به ۵/۸ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۸ افزایش یابد . در اوائل سال ۱۹۸۹ ، مقامات و نیزه‌کلا مبادرت به انجام تعدیلات اساسی و اصلاحات ساختاری در زمینه‌های مختلف اقتصادی نمودند .

این کشور تا مارس سال ۱۹۸۹ دارای سیستم ارزی تشییت به دلار بوده است و بانک مرکزی در تمامی سالهای مورد بررسی به درجات متفاوت در بازار دخالت می‌کرده است . نرخ ارز این کشور تا سال ۱۹۸۴ ثابت بوده و هر دلار معادل ۴/۲۹ بولیوار بوده است ولی این کشور طی سالهای ۱۹۸۳ تا ۱۹۸۸ دارای نظام چند نرخی ارزی بوده وطی این سالهای دیاریبول می‌خود را تعییف نموده است (سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۶) در ۲۱ مارس ۱۹۸۹ سیستم چند نرخی ارز دارین کشور منسخ شد و به جای آن سیستم ارزی شناور مستقل انتخاب گردید . در این سیستم ، نرخ ارز توسط نیروهای بازار و بطور شناور تعیین می‌شود . در ماههای قبل از معرفی سیستم ارزی جدید ویکسان سازی نرخ ارز ، تفاوت بین نرخ رسمی و نرخ بازار آزاد ارز بطور فزاینده در حال افزایش بود و تأثیریه سال ۱۹۸۹ نرخ هر دلار در بازار آزاد به ۳۸ بولیوار رسیده بود ، در حالیکه در همان زمان نرخ رسمی هر دلار معادل ۵/۰۵ بولیوار بوده است . بدنهای رکود فعالیتهای اقتصادی در این کشور ، کاهش ارزش انسی بولیوار در اوخر سال ۱۹۸۹ صورت گرفت ، بطوریکه نرخ ارز دارین کشور در حد نرخ بازار آزاد هر دلار معادل ۰/۰۸ بولیوار (یعنی حدود سه برابر نرخ

قبلی) تعیین گردید که کاهش معادل ۶۶ درصد رانشان می دهد . دولت ونزوئلا با انتخاب سیستم ارزی شناور منتقل ، در نظر داشت تاریخ رسمی و نرخ بازار آزاد ارز را یکسان سازد .

در همین زمان بانک مرکزی سیستم سقف های نرخ بهره را غنیمت و سیاست دولت در تعیین نرخ بهره کاملاً انعطاف پذیر گردید . بمنظور کاهش اختلالات و بهبود وضعیت مالی دولت ، از مارس سال ۱۹۸۹ ، برنامه افزایش قیمت کالاهای خدمتی تولید شده توسط کارفرمایان دولتی به مرحله اجرا گذاشتند . بعلاوه سیستم پیچیده کنترل قیمت های بینزین میزان قابل توجهی منسخ گردید . برنامه اصلاح وضعیت بازارگانی این کشور از طریق حذف محدودیتهای تجاری و کاهش معافیت‌های تعرفه‌ای برای واردات اجرا گردید . ازدیگر اقدامات اصلاحی دولت ، تنعدیل دستمزدها در این کشور بود .

بطورکلی برنامه تنعدیل ونزوئلا در سال ۱۹۸۹ باعث کاهش و تخفیف عدم تعادل‌های اقتصادی و مالی این کشور شد . حساب جاری خارجی دارای مازادی حدود ۵/۵ درصد GDP شد که تاحدی درنتیجه افزایش زیاد صادرات و کاهش قابل ملاحظه واردات بود . افزایش صادرات بد لیل افزایش قیمت‌های جهانی نفت و همچنین افزایش صادرات غیرنفتی این کشور بود . در همین زمان کسری بود جه د ولست بعلت کاهش ارزش واقعی بولیوار ، افزایش قیمت‌های جهانی نفت خام و کاهش دربرداختهای دولت به حدود ۱/۲ درصد GDP کاهش یافت .

برخلاف سال ۱۹۸۸ که موجودی انبارهای دارای کشور بعلت وجود سیستم نرخهای ارزترجیسی برای واردات بسیار زیاد بود ، در سال ۱۹۸۹ ، بکسان سازی نرخ ارز ، موجودی آنها بسیار کاهش یافت واین امر به همراه کاهش در هزینه‌های دولت ، سبب گردید که تقاضای داخلی واقعی در این کشور کاهش یابد .

همچنین در سال ۱۹۸۹ بد لیل کاهش اساسی در ارزش واقعی بولیوار ، افزایش قابل ملاحظه در نرخهای بهره واقعی (حدود ۱۱ درصد در آخرین فصل سال) و تنعدیل اساسی در سطح قیمت‌های داخلی ، میزان مصرف و سرمایه گذاری ثابت بخش خصوصی کاهش یافت . عوامل فوق به همراه حذف سوابعدها سبب گردید نهاده متوسط نرخ تورم در این سال به ۸۵ درصد افزایش یابد .

در سال ۱۹۸۹ اتخاذ سیاستهای انقباضی مالی و تنعدیل قیمت‌ها و حذف سیستم کنترل قیمت‌ها منجر به کاهش شد یید در تقاضای بخش خصوصی گردید که این امر به نوبه خود سبب کاهش GDP به قیمت نابت به میزان ۷/۸ درصد گردید . در این سال ارزش افزوده واقعی در همه بخش‌های ارزیابی شد . بهترین کاهش در فعالیت‌های ساختهایی به میزان ۲۷ درصد ثبت شده است که این مسئله نشانگر کاهش در

سرمایه گذاریهای عمومی در سال ۱۹۸۹ بوده است.

بطورکلی اثرات اقتصادی تضعیف پول این کشور در سال ۱۹۸۹ و سالهای بعد با استفاده از جدول

شماره (۱) به شرح ذیل می باشد :

- ارزش کل صادرات کشور در سال ۱۹۸۹ معادل ۲۸/۵ دارمده ر مقایسه با سال قبل افزایش بافت و در سال ۱۹۹۰ نیز به بالاترین میزان خود طی سالهای ۱۹۸۰ - ۱۹۸۲ رسید و به ۱۲/۵ میلیارد دلار بالغ گردید . سهم صادرات نفت در کل صادرات این کشور طی نیمه اول دهه ۱۹۸۰ بطور متوسط ۹۳ درصد بود ، اما طی سالهای ۸۹ - ۸۶ به ۷۶ درصد کاهش یافت که این کاهش عدم تأثیر نتیجه تنزل قیمت های جهانی نفت بوده است و در سال ۱۹۹۰ نیزبیش از ۸۰ درصد ارزش کل صادرات این کشور را صادرات نفت تشکیل می داده است . ضمنا سهم صادرات غیرنفتی از حدود ۱۶ درصد در سال ۱۹۸۵ به ۴ درصد در سال ۱۹۸۹ افزایش یافته است . همترین صادرات غیرنفتی و نزوئلا را آلمانی و فرآورده های آلمانیومی ، سنگ آهن ، قهوه ، کاکائو ، فولاد ، محصولات شیمیایی و طلای غیربرولی تشکیل می دهد . در سال ۱۹۸۹ ارزش واردات این کشور حدود ۴۰ درصد کاهش یافت و به ۷ میلیارد دلار محمد ود گردید که این کاهش عدم تاثیر از تضعیف شدید ارزش پول این کشور و همچنین کاهش شدید درتقاضای داخلی بوده است . همچنین ارزش واردات و نزوئلا در سال ۱۹۹۰ به کمترین فیزان خود طی سالهای ۱۹۸۰ - ۱۹۸۴ معادل ۵/۶ میلیارد دلار محدود گشت . علیرغم اینکه در واکنش به کاهش قیمت های جهانی نفت ، مقامات این کشور ، محمد ود پنهان و کنترل های ارزی را شدید کردند و استقرار از خارج را نیز افزایش دادند ، معهد اخالع ذخایر خارجی این کشور در ورده ۸۸ - ۸۶ به ۱۰ میلیارد دلار کاهش یافت . خالص حساب جاری موازنه پرداختهای این کشور در سال ۱۹۹۰ دارای پیشترین مقدار مازاد معادل ۲/۸ میلیارد دلار بوده است .

- در نتیجه تضعیف پول این کشور در سال ۱۹۸۹ نرخ تورم از ۵/۲۹ درصد در سال ۱۹۸۸ به ۳/۸۴ دارمده در سال ۱۹۸۹ افزایش یافت این امر علیرغم اتخاذ سیاستهای انقباضی مالی ، بعلت یکسان سازی بازار ارز ، کاهش سویسیده و آزاد سازی قیمت های بود . لازم به ذکر است که نرخ تورم در سال ۱۹۹۰ به ۸/۴۰ درصد کاهش پیدا نمود .

- نرخ بهره (تنزيل مجدد) بدليل سیاست پولی فوق العاده محمد ود کننده ای که در سال ۱۹۸۹ به مورد اجرا گذاشته شد از ۸ درصد در سال ۱۹۸۸ به ۴۵ درصد در سال ۱۹۸۹ افزایش داده شد و در سال ۱۹۹۰ و ۱۹۹۱ نیزد رسطح ۴۳ درصد تابت ماید .

- تولید ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت طی سالهای ۸۸-۸۶ بطور متوسط سالانه ۵/۷ دارند رشد داشته است ولی در سال ۱۹۸۹ همزمان با شناور شدن نرخ پول ملی این کشور GDP به قیمت ثابت حدود ۷/۸ دارند در مقایسه با سال ۱۹۸۸ کاهش یافت . کاهش منکوره را بین سال بدیگزیر کاهش واردات و کاهش فعالیتهای تولیدی در بخش‌های منعوت و ساختان بوده است ولی مجدداً بسا افزایش فعالیتهای اقتصادی در سال ۱۹۹۰ رشد اقتصادی این کشور در سال مذکور به ۵/۷ دارند بالغ گردید .

- درنتیجه تضعیف پول ملی این کشور، علیرغم سیاستهای انقباضی پولی که توسط دولت و نزولیابه مورد اجرا گذاشتند، حجم نقدینگی در سالهای ۱۹۸۹ و ۱۹۹۰ از افزایش بسابقه‌ای برخوردار ارگزید و روش نقدینگی در سالهای منکوره ترتیب به ۱/۴۶ دارند و ۲۰/۴۶ دارند بالغ گردید . همچنین سرعت گردش پول (۱) از ۲/۹۲ در سال ۱۹۸۷ به ۴۰/۴۳ در سال ۱۹۸۸ افزایش یافته ولی در سال ۱۹۹۰ به ۰/۰۴ محدود گشت . کل بدھی خارجی کشور و نزولیابه در سال ۱۹۸۰ معادل ۴۹/۴ میلیارد دلار بوده است که در سال ۱۹۸۸ به ۲۲/۶ میلیارد دلار بالغ گردیده است و تسبیت اقساط بازپرداخت وام به کل مادرات کشور از ۲۲/۲ دارند در سال ۱۹۸۴ به ۰/۰۴۷ دارند در سال ۱۹۸۸ افزایش یافته است .

اند و نزی :

کشوراند و نزی در دهه ۱۹۷۰ بدبانی پلک دوره بی‌تباتی اقتصادی، شاهد رشد سریع درآمدها، کاهش تورم و بهبود در وضعیت خارجی خود بود . در ذکر عواملی که سبب بهبود اوضاع اقتصادی این کشور گشتند می‌توان بد اتخاذ سیاست‌های مناسب اقتصادی از سوی دولت و همچنین ترقی تاکنونی قیمت نفت در دهه مذکور اشاره کرد . در این دهه کشوراند و نزی سیاست منعنه کردند سریع کشور از طریق تأمین مالی طرح‌های جایگزینی واردات با استفاده از رآمدهای حاصل از صادرات نفت به مورد اجراء گذاشتند . با این وجود، در دهه ۱۹۸۰ پیشرفت‌های فوق الذکر را عرض اختلالات و مشکلهای شدیدی قرار گرفت . طی سالهای ۸۵-۱۹۸۷، رکود و کاهش قیمت‌های جهانی نفت منجر به کاهش درآمدهای صادراتی این کشور گردید و این امر بنوبه خود سبب گردید که نرخ رشد اقتصادی طی سالهای مذکور کاهش یابد . در سالهای بعد از ۱۹۸۵، کاهش شدید قیمت‌های جهانی نفت به همراه افزایش نسبتاً زیاد ارزش دلاری بدھیهای خارجی این کشور که درنتیجه کاهش ارزش دلار آمریکا در مقابل سایر ارزهای عمدۀ

۱ - نسبت تولید ناخالص داخلی (به قیمت جاری آبے نقدینگی) .

بوجود آمد و بود ، سبب گردید که موقعیت خارجی و مالی این کشور از وضعیت نامطلوبی برخورد ار شود . مقامات کشوراند وزیری در پاسخ به اختلالات یاد شده ، به این نتیجه رسیدند که باید اقداماتی در جهت افزایش کارآیی ، بهبود موقعیت خارجی کشور ، تنوع بخشیدن به صادرات کشور و تجییز منابع به منظور تولید کالاهای غیرنفتی و کاهش وابستگی اقتصاد این کشور به صادرات نفت و گاز انجام دهنده ، نتایج این طریق قدرت رقابتی کشور را در سطح بین المللی افزایش یافته و همچنین رشد اقتصادی تسریع گشته و فرصتهای اشتغال نیز افزایش یابد . از مهترین اقدامات کلیدی د ولت در این زمینه تضعیف شد یا د پول ملی در سالهای ۱۹۸۳ و ۱۹۸۶ و انجام اصلاحاتی در سیستم مالیات گیری این کشور بود ، در سال ۱۹۸۲ پول ملی این کشور به میزان قابل ملاحظه ای تضعیف گشت (مادل ۲۰ د ولت) اصلاحات جامع وسیع جانبی مالی تبیزه مرحله اجراد رآمد . در سال ۱۹۸۴ مقامات این کشور به منظور افزایش رآمد های غیرنفتی ، تغییرات اساسی در سیستم مالیاتی این کشور اد ند و همزمان با این اقدام ، هزینه های دولت نیز کاهش داده شد . بطورکلی اصلاحات ساختاری انجام گرفته در این کشور به همراه بهبود قدرت رقابتی آن در سطح جهانی ، منجر به افزایش سرمایه گذاریها و همچنین افزایش صادرات غیرنفتی گردید و سپس بدین وسیله وابستگی اقتصاد کشور به رآمد های حاصل از نفت و گاز به میزان قابل ملاحظه ای کاهش یافت . افزایش صادرات غیرنفتی در این کشور اگرچه تا حدی ناشی از افزایش قیمت این کالاهای بوده ولی عدم تاثیر افزایش حجم کالاهای صادراتی مذکور بخصوص کالاهای صنعتی بوده است . استراتژی د ولت در زمینه گسترش صادرات غیرنفتی ، کاهش هزینه تولید این کالاهای و انجام سرمایه گذاریهای جدید در این بخشها بوده است . اتخاذ سیاستهای فوق الذکریه همراه برخورد اری از حمایت مالی سایر کشورها ، هرچند تا حدی در آمد سرانه را در این کشور کاهش داد ولی سبب حفظ رشد تولیدات داخلی گردید . علی رغم کاهش مجدد قیمت نفت در سال ۱۹۸۸ ، اقتصاد کشوراند وزیری در این سال از عملکرد رضایت بخشی برخود اربود . بطوریکه رشد تولیدات داخلی از روند متبتی برخورد ارکشت و تورم تسا خدی کنترل گردید ولی علی رغم کاهش کسری حسابداری موازنه پرداختها ، به علت کاهش مازاد حساب سرمایه در این سال ، موازنه پرداختهای کل کشور افزایشی صادر ۸ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۷ به کسری حدود ۸ میلیارد دلار در سال مذکور تبدیل شد . در سال ۱۹۸۹ نیز د ولت این کشور با انجام اقدامات اصلاحی دیگری سبب گردید که رشد تولیدات و سهم صادرات صنعتی در کل تولید داخلی داخلي این کشور افزایش یابد و نرخ تورم نیز تا حدی کنترل گردید . ازدیگر اقدامات اصلاحی د ولت در سالهای اخیر ، آزاد سازی تجارت خارجی از طریق

کاهش تعرفه های وارداتی ، افزایش اخذ مالیات غیر مستقیم و حذف برخی از سوپریدها بوده است .
تاثیر تغییرات ارزش پول این کشور و انجام سایر اقدامات ارزی دولت بر روی متغیرهای اقتصاد کلان کشوراند و نزدی با استفاده از جدول شماره (۲) مورد بررسی قرار می کیرد :

- ارزش کل صادرات این کشور که در سال ۱۹۸۶ بعلت کاهش قیمت جهانی نفت به حد اقل خود طی سالهای مورد بررسی رسیده بود ، در سالهای بعد بعلت افزایش زیاد صادرات غیرنفتی و منصودی یافت و در سال ۱۹۹۰ به حد اکثر میزان خود طی سالهای مذکور رسید و معادل $25/7$ میلیارددلار گردید .
سهم صادرات نفت در کل صادرات این کشور که طی سالهای ۸۵ - ۸۰ - ۱۹۸۰ بطور متوسط سالیانه معادل $6/6$ درصد بود بعد از کاهش قیمت نفت در سال ۱۹۸۶ و کاهش صادرات نفت به $22/2$ درصد تنزل یافت .

مت تعاقب سیاستهای که دولت بمنظور گسترش صادرات غیرنفتی اتخاذ نموده بود ، همچنین با کاهش زیاد ارزش پول این کشور در سال ۱۹۸۶ و ادامه آن در سالهای بعد ، صادرات غیرنفتی از 9 میلیارددلار در سال ۱۹۸۵ به حد اکثر میزان خود طی سالهای مورد بررسی معادل 12 میلیارددلار در سال ۱۹۹۰ افزایش یافت و هم آن در کل ارزش صادرات کشور از $51/5$ درصد در سال ۱۹۸۵ به 66 درصد در سال ۱۹۹۰ بالغ گردید .

- با تضعیف پول این کشور در سال ۱۹۸۲ ، ارزش کل واردات از $17/7$ میلیارددلار در این سال به $12/7$ میلیارددلار در سال ۱۹۸۵ کاهش پیدا نمود و در سال ۱۹۸۶ نیز بد لیل کاهش قیمت جهانی نفت و درنتیجه کاهش درآمدهای ارزی به حد اقل میزان خود تقلیل یافت ولی در سالهای بعد با افزایش درآمدهای ارزی ، واردات این کشور ونده معمودی یافت و در سال ۱۹۹۰ به حد اکثر میزان خود طی سالهای مورد بررسی معادل $20/2$ میلیارددلار افزایش یافت . حسابجاری موازن پرداختهای این کشور طی سالهای ۱۹۸۱ - ۱۹۸۰ همواره از کسری بسیار دار بوده است و در سالهای اخیر بعلت افزایش قابل ملاحظه صادرات کالاهای صنعتی و افزایش درآمدهای حاصل از توریسم و بالاخره تعدیلات بعمل آمده در نرخ ارز ، کسری مذکور تقلیل یافته است .

- نرخ تورم در کشوراند و نزدی طی سالهای $84-80$ بطور متوسط سالیانه معادل $12/4$ درصد بوده است ولی طی سالهای $90-90$ علی رغم افزایش نقدینگی ، بعلت کاهش سرعت گردش پول ، نرخ تورم بطور متوسط به حدود 7 درصد کاهش یافته است .

- در مورد نرخ بهره در کشوراند و نزدی بعد از تغییر سیستم ارزی این کشور در سال ۱۹۸۳ نرخ بهره سپرده های کوتاه مدت از 6 درصد در سال ۱۹۸۳ به 16 درصد در سال ۱۹۸۴ افزایش یافت و این

- نیز در سال ۱۹۹۰ معادل ۱۷/۳۰ درصد بوده است .
- بودجه اند و نزی طی سالهای مورد بررسی همواره با کسری مواجه بوده است و در سال ۱۹۸۸ کسری مذکور بد لیل کاهش مجدد قیمت نفت در بازارهای جهانی و درنتیجه کاهش درآمدهای دولت به حد اکثر میزان خود طی این سالها رسید و به ۴ میلیارد روپیه بالغ گردید و در سال ۱۹۸۹ بد لیل اتخاذ سیاستهای انقباضی ازسوی دولت مانند افزایش مالیاتهای غیرمستقیم و حدف سویسید برخسی از کالاها کسری مذکور به حدود ۲ میلیارد روپیه کاهش یافت .
- رشد اقتصادی (GDP) به قیمت ثابت (طی سالهای مورد بررسی همواره ثابت بوده است و در سال ۱۹۸۶ به حداقل خود معادل ۵/۰ درصد کاهش یافته است ولی در سالهای ۱۹۸۹ و ۱۹۹۰ بطور متوسط از رشد ۲/۵ درصد برخورده ارگردیده است .
- حسنهای ارزش پول این کشور در سال ۱۹۸۶ و سالهای بعد از آن ، رشد نقدینگی این کشور افزایش یافته و در سال ۱۹۹۰ به ۴۴/۶ درصد بالغ گردیده است ولی بد لیل کاهش مرعت گردش پول ، اثر رشد نقدینگی در اقتصاد کشور خشنی گردیده است . همچنین دولت این کشور به منظور بهبود کاراشی در تخصیص منابع مالی و جلوگیری از رشد فزاینده نقدینگی ، از سال ۱۹۸۹ اقدامات اصلاحی مهمی را آغاز نموده است .
- کل بدھیهای خارجی این کشور طی سالهای ۸۹ - ۱۹۸۰ داشتا سیر صعودی داشته است . بطوریکه از حدود ۲۱ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۰ به ۵۳ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۸ و ۵۱ میلیارد دلار در سال ۱۹۸۹ افزایش یافته است . افزایش دلاری بدھیهای خارجی اند و نزی در سالهای بعد از ۱۹۸۵ چنانکه قبل از ذکر گردید تا اندازه ای ناشی از کاهش ارزش دلار آمریکا در مقابل سایر ارزهای عمدۀ بوده است . لازم به ذکر است که نسبت بازپرداخت اقساط وام به کل صادرات کالاها و خدمات این کشور در سال ۱۹۸۴ معادل ۱۵/۹ درصد بوده که در سال ۱۹۸۸ به ۲۹/۶ درصد افزایش پیدا نموده است .

اکنادور :

د روکش به تضعیف موقعیت اقتصادی اکنادور در اوایل دهه ۱۹۸۰ ، مقامات این کشور طی سالهای ۸۵ - ۱۹۸۴ برنامه های اصلاحی مهمی در زمینه ثبت و صنعت اقتصادی این کشور به مردم اجرا گذاشتند . درنتیجه اقدامات مذکور ، عملکرد اقتصاد به میزان قابل توجهی در این دوره به بودی یافت ، بطوریکه کسری حساب جاری موازنی برداختها و همچنین کسری بودجه دولت طی سالهای مازاد

تبید پل گشت . بعلاوه بدنبال کاهش رشد اقتصادی این کشور در سال ۱۹۸۲ ، رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) به قیمت ثابت در سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۵ از روند مثبتی برخورد ارگشت . در همین هنگام نیز ترخ تورم به ۲۸ درصد در سال ۱۹۸۵ کاهش یافت . اماطی سالهای ۸۷ - ۱۹۸۶ بعلت وقوع زمین لرزه در این کشور عده م اتخاذ سیاستهای منابع مالی ازسوی دولت و کاهش قیمت جهانی نفت ، اثرات بهبود ایجاد شده طی سالهای ۸۵ - ۱۹۸۳ تا اندازه ای خنثی گشت . بطوریکه حساب جاری موازنی پرداختها و بودجه دولت ازکری قابل توجهی در این سالها برخورد ارگردید و رشد تولید ناخالص داخلی در سالهای مذکور بعلت کاهش تولید و صادرات نفت از روند نزولی برخورد ارشد و ترخ تورم نیز به ۲۹ درصد در سال ۱۹۸۷ افزایش یافت .

در سال ۱۹۸۸ بعلت از سوگیری مجدد صادرات نفت خام و اجران ماستهای مناسب مالی از سوی دولت ، بهبود قابل ملاحظه ای در اوضاع اقتصادی این کشور مشاهده گردید . سیاستهای مالی اجرا شده شامل دوبرابرکرد ن قیمت داخلی نفت ، افزایش مالیات بر سیگار ، حد فرسخی از سوییدها و صدد و دکرد ن هزینه های جاری و سرمایه ای دولت بوده است . در اوایل سال ۱۹۸۸ دولت اکوادور ارزش پول ملی ساکر (۱) را باز ارائه اخلاقه ای تضعیف نمود . بطوریکه هر دلار از ۲۲ ساکر در سال ۱۹۸۷ به ۴۲۲/۵ ساکر در سال ۱۹۸۸ رسید . بعلاوه برآمد ام فوق ، کنترل های وارداتی به میزان قابل ملاحظه ای افزایش یافته و در این کشور سیستم تخصیص ارزب وجود آمد . در این سیستم به صادر کنندگان بخش خصوصی اجازه داده شد که معادل ۹۰ درصد ریاضتهای ارزی خود را جهت واردات کالا مورد استفاده قرار دهند .

سیستم ارزی این کشور در طی سالهای ۸۹ - ۱۹۸۲ با تغییرات زیادی مواجه بوده است و ارزش پول این کشور اکنون از سال ۱۹۸۱ تاکنون با تضعیف های مکرر و بروبوده است . بطوریکه برابری پول آن بادلات از هر دلار متعادل ۲۵ ساکر در سال ۱۹۸۱ به ۱۲۷۰/۶ ساکر در سال ۱۹۹۱ رسیده است . در حال حاضر این کشورهای ارزی سیستم ارزی شناور هایی داشتند که می باشد و سه نوع ترخ ارزد را در این کشور وجود دارد که عبارتند از : ترخ رسمی که فقط برای عملیات حسابداری بانک مرکزی این کشور مورد استفاده قرار می گیرد ، ترخ بازار مدعی ای که قسمت عمده معاملات بخش دلتی با این ترخ انجام می گیرد و در سال ۱۹۹۱ ، ترخ مذکور هر دلار متعادل ۱۲۷۰/۶ ساکر بوده است و بالاخره ترخ بازار آزاد ارز .

علیغum کوششایی که درجهت تنوع بخشد ن به صادرات اکواد وریعمل آمد است ، اما هنوز درآمدهای ارزی این کشور عمدتاً مستگی به عملکرد بخش نفت دارد .
در مورد اثرات تغییرات نرخ ارزکشود و سایر سیاستهای اتخاذ شده بر تغییرهای اقتصاد کسان اکواد ور ، جدول شماره (۲) مورد بررسی قرار می گیرد .

- سهم صادرات نفت که طی سالهای ۸۵ - ۱۹۸۳ حدود ۷۰ درصد از کل صادرات این کشور را تشکیل می داد در سالهای ۸۸ - ۱۹۸۶ بعلت کاهش قیمت جهانی نفت و قطع مد ور آن درنتیجه وقوع زلزله به حدود ۴۰ تا ۴۵ درصد تقلیل یافت . بطوريکه در سال ۱۹۸۶ همزمان با کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی ، ارزش صادرات نفت این کشور به نصف سال ماقبل رسید و به ۹۸۲ میلیون دلار محدود گردید . در سال ۱۹۸۷ بعلت وقوع زلزله ماه مارس در این کشور ، ۴۰ کیلومتر از خطوط نفتی اکواد ور که تمام نفت این کشور از طریق آنها حمل می شد نابود گشت و سبب شد تولید و صادرات نفت خام برای مدت بیش از ۵ ماه موقتاً متوقف شود . اگرچه کمکهای بین المللی ناید ازه ای اثرات زیانبار زلزله را روی اقتصاد این کشور تخفیف داد ، اما تولید و صادرات نفت خام در این سال به حدود $\frac{3}{5}$ سال ماقبل کاهش یافت و به ۷۲۴ میلیون دلار محدود گشت و تنها ۳۸ درصد ارزش کل صادرات را به خود اختصاص داد .

از سال ۱۹۸۳ با تغییر سیستم ارزی کشور از سیستم تثبیت به دلاریه سیستم ارزی شناور هدایت شده ارزش کل صادرات غیرنفتی دارای روند صعودی بوده است و طی سالهای ۹۰ - ۱۹۸۲ بطور متوسط سالیانه از رشدی معادل ۱۰ درصد بروخود ارسیده است . بررسی جدول مذکور نشان می دهد که کشور اکواد ونیزمانند سایر کشورهای صادراتی نفتی در سال ۱۹۸۶ که مواجه با شوک نفتی گردید به افزایش صادرات غیرنفتی روی آورد ، بطوريکه ارزش صادرات غیرنفتی در سال مذکور با ۳۲ درصد افزایش نسبت به سال قبل به $1\frac{1}{2}$ میلیارد دلار بالغ گردید و ۵۵ درصد از ارزش کل صادرات را تشکیل داد . ارزش صادرات غیرنفتی در سال ۱۹۹۰ به حد اکثر میزان خود معادل $1\frac{1}{5}$ میلیارد دلار در دو سیستم بورسی رسید . صادرات غیرنفتی این کشور شامل محصولات دریایی بیوژه میگو و محصولات کشیده ارزی (قهقهه و کاکائو) می باشد . لازم به ذکر است که اکواد و بزرگترین صادراتکننده میگو و موز در جهان است . مساحتی وارد کنندگان کالا از اکواد ور ، کشورهای آمریکا ، کره جنوبی ، کشورهای آمریکای لاتین و جامائیکا اقتصادی اروپا هستند .

در سال ۱۹۸۳ همزمان با تغییر سیستم ارزی ، ارزش کل واردات این کشور بعلت کاهش رشد

تفاوتی داشتی و افزایش محدود بیهوده ای باشد که به $1/4$ میلیارد دلار محدود بود گردید و به حداقل میزان خود طی سالهای ۹۰ - ۱۹۸۲ رسید ولی در سالهای بعد علیرغم تضعیف های بی دریی پول این کشور، افت مشبودی دارد اما ملاحظه نگردید . بطوریکه در سال ۱۹۸۷ ، بعلت وقوع زلزله واردات کالاهای ضروری و همچنین واردات نفت تمدید شده و فراورده های نفتی به منظور تامین نیازهای داخلي به میزان قابل توجیه افزایش یافت و به 2 میلیارد دلار بالغ گردید و در سال ۱۹۸۸ بعلت اتخاذ سیاستهای مالی انقضایی و برقراری محدود بیهوده ای وارداتی ، ارزش واردات 23 درصد نسبت به سال قبل کاهش یافت و به $1/6$ میلیارد دلار محدود بود گردید . بیشترین میزان کاهش واردات در این سال مرسوط شدید اتحاد تاثیر قیمت نفت و میزان تولید و صدر آن بوده است . بطوریکه بعلت کاهش قیمت جهانی نفت در سالهای ۱۹۸۶ و ۱۹۸۸ و قطع صدر آن در سال ۱۹۸۷ ، همواره از کسری قابل توجیه برخوردار بوده است ولی در سال ۱۹۸۸ بد لیل از سرگیری صادرات نفت و کاهش قابل ملاحظه در واردات نفت و فراورده های نفتی ، کسری حساب جاری به میزان قابل ملاحظه ای کاهش یافت و روند نزولی کسری حساب منکر در سالهای بعد نیز ادامه داشته است .

نرخ تورم در این کشور از 12 درصد در سال ۱۹۸۰ به $48/5$ درصد در سال ۱۹۹۰ افزایش یافت . در سالهای ۱۹۸۸ و ۱۹۸۹ بعلت رشد زیاد نقدینگی و تغییر سیستم ارزی ، نرخ تورم افزایش چشمگیری یافت ، بطوریکه در سال ۱۹۸۹ به $25/6$ درصد بالغ گردید .
با اینکه ارزش پول این کشور طی سالهای مذکور اثنا ده رحال کاهش بوده است ، ولی نرخ بهره (تنزيل مجدد) از اعطاف پذیری کافی برخورد ارتباطی نداشت و ضمناً این نرخ همواره کمتر از نرخ تورم بوده است .

کسری بودجه دولت طی سالهای ۱۹۸۷ - ۱۹۸۰ (به استثنای سال ۱۹۸۵) یعنوان یک عارضه اقتصادی ، همچنان تداوم داشته است و وضعیت مالی دولت در سالهای ۸۷ - ۸۶ با خامت زیادی مواجه گشت . در سال ۱۹۸۶ کسری بودجه د نتیجه کاهش درآمدهای نفتی و افزایش پرداختهای جاری و سرمایه ای دولت افزایش یافت و این روند در سال ۱۹۸۷ نیز ادامه یافت . تغییر جهتی که از سال ۱۹۸۷ به بعد در وضعیت مالی دولت ملاحظه می گردید ناشی از اتخاذ سیاستهای بودجه ای مناسب نبوده ، بلکه در این سالها دولت باتبدیل مقداری از بدهیهای خارجی به استاد مالکیت و سهام از یکسو بدل است بخود گی مقادیری از بدهیهای خارجی از طرف خارجیان از سوی دیگر ، توانسته است تاحدی وضع ظاهری

حسابهای بود جه را بهبود بخشد .

رشد اقتصادی (GDP بمقیمت ثابت) این کشوریه استثنای سالهای ۱۹۸۲، ۱۹۸۴ و ۱۹۸۷ همواره مشتبه بوده است . در سال ۱۹۸۷ بعلت وقوع زلزله و قطع تولید نفت ، تولید ناخالص داخلی به میزان ۶ درصد کاهش یافت ولی در سال ۱۹۸۸ همزمان با انتخاب سیستم ارزی تثبیت به دلار، بواسطه از سرگیری تولید نفت GDP افزایش دی معادل ۱۰/۵ درصد برخورده ارگردید . بطور متوسط سهم بخشهای کشاورزی، نفت ، صنعت و تجارت در GDP معادل ۱۵ درصد بوده است . طی سالهای ۸۸-۸۴، بخشهای کشاورزی و تجارت از شد مشتبه برخورد اربوده اند در حالیکه بخش صنعت در این سالها بـ ۱ رکود مواجه بوده است . بطور کلی رشد فعالیتهای غیرنفتی در این کشور از ۵/۳ درصد در سالهای ۸۵ - ۸۴ به کمتر از ۳ درصد در سالهای ۸۷ - ۸۶ و ۱/۵ در سال ۱۹۸۸ کاهش یافته است . بد لیل قطع تولید نفت ، سطح تولید بخش نفت و صنعت در سال ۱۹۸۷ تقریباً ۵۲ درصد کاهش یافت ولی در سال ۱۹۸۸ سطح تولید بخش نفت بیش از سالهای قبل از وقوع زلزله بود .

لازم به توضیح است که تولید ناخالص داخلی سرانه واقعی اکواو و راز ۱۲۲ هزار ساکن در سال ۱۹۸۰ به ۱۱۶ هزار ساکن در سال ۱۹۹۰ کاهش یافته است . یعنی طی این سالها تاحدی از قدرت خرید واقعی مردم این کشور کاسته شده است .

رشد نقدینگی کشور اکواو و د راکثر سالها بسیار زیاد بوده و بیویزه در سال ۱۹۸۸ که ارزش پول این کشور حدود ۴۹ درصد کاهش یافت به بالاترین میزان خود در طی سالهای مورد بررسی مصادل ۶۱/۹ درصد رسید . این رشد احتمالاً ناشی از آن است که این کشور به موازات کاهش ارزش پول خود سیاست انقباضی مناسب پولی را تخدان ننموده است .

ارزش کل بدھیهای خارجی کشور اکواو در که در سال ۱۹۸۰ حدود ۶ میلیارد دلار بود در سال ۱۹۸۸ به ۱۰/۵ میلیارد دلار (پس از حذف بخود گشیده و ۰۰۰) رسیده است . یعنی علیرغم تعییف مکرر ارزش پول این کشور حدود ۴/۵ میلیارد دلار بریده بھیهای خارجی اش افزوده شده است . لازمه ذکر است که نسبت بازپرداخت اقساط وام به کل صادرات کالاها و خدمات این کشور در سال ۱۹۸۴ معادل ۲۹/۶ درصد بوده که در سال ۱۹۸۸ به ۶۹ درصد افزایش پیدا نموده است .

بررسی مشکل‌های میم اقتصادی‌لر در تئوری و تاریخ (۱۹۷۰-۲۰۰۰)

۱۰۷

- 26 -

Dear Fellow Students and Faculty, February - 1991 - March - 1992

יְהוָה יְהוָה יְהוָה - הַר סִדְרֵת יְהוָה

INTERVIEW WITH FINANCIAL ANALYSTS 1989-1990 1989 MARCH 1991

7) Spec. Annual Statistical Survey in 1990.

سونظر مشترک طای سهم انتخابات مجلس کشوری ایران (۱۹۴۸ - ۱۹۵۱)

۱۰۷

- 1) Int. International Financial Statistics, Yearbook - 1990, 1991, March 1992.
2) Open Annual Statistical Bulletin - 1992.
3) World Dept. Tables, 1993 - 1998 Edition.

References

- ۱ IMF, Venezuela Staff Report for the 1988 Midyear Article IV
Consultation, August 3, 1988
- ۲ IMF, Venezuela, Recent Economic Developments September 10, 1990
- ۳ IMF, Indonesia- Recent Economic Developments - April 21, 1989
- ۴ IMF, Indonesia, Staff Report for the 1989 Article IV
Consultation, April 6 , 1989
- ۵ IMF, International Financial Statistics, yearbook 1990- 1991
& March- 1922
- ۶ Opec Annual Statistical bulletin- 1990
- ۷ World debt tables 1978- 88 Edition
- ۸ Devaluation in Developing countries: The difficult choices
by Karim Nashashibi-Finance & Development March 1983
- ۹ IMF, Working paper WP/91/90 - Exchange Rate Regime choice
- ۱۰ Exchange Rate Misalignment in developing countries
Sebastian Edwards- 1988
- ۱۱ Ecuador- Recent Economic development - August 23 , 1989